

РЕШЕНИЕ

№ 1036

гр. София, 16.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав,
в публично заседание на 09.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **11725** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 166, ал. 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс /ДОПК/.

Образувано е по жалба И. Т. П. чрез адвокат Х. С., срещу АУПДВ № 01-6500/5341 # 8 от 06.10.2021 г., издаден от зам. изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", с който И. П. е изключен от подпомагане и е установено публично държавно вземане в размер на 12583.03 лв., представляваща 25% от общата изплатена сума по мярка 211 за кампании 2012 г., 2013 г., 2014 г., 2015 г. вкл. на основание чл. 14, ал. 1, т. 4 от Наредба № 11 от 03.04.2008 г.

В жалбата е посочено, че оспорения АУПДВ е незаконосъобразен, поради допуснати процесуални нарушения, съществени противоречия с материалноправните разпоредби, несъответствие с целта на закона и необоснованост. Изтъква се липса на мотиви в оспорения акт, липса на фактически и правни основания за издаването му, както и да е установено недължимо плащане по някоя от схемите и мерките с предходен, влязъл в сила индивидуален административен акт. Отделно се сочи, че неподаването на заявление за участие по мярка 211 и 212 за кампания 2016г. се дължи на причини, за които носи отговорност органа, тъй като системата ИСАК е отчитала грешка, в резултат на което е било невъзможно подаването на заявлението. Посочените от него възражения в хода на административното производство по

издаване на процесния акт не са били обсъдени и взети предвид от органа.

Искането до съда е за отмяна на АУПВД. Претендира присъждане на разноски съгласно приложен списък по чл. 80 ГПК.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно уведомен, чрез адвокат С. моли за уважаване на жалбата. Представя писмени бележки.

Ответникът - зам. Изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" - в писмено становище, чрез юрк.Г., оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не излага становище по жалбата.

От фактическа страна съдът установява следното:

През 2012 г. И. Т. П. е поел петгодишен ангажимент по мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" и мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" от Програмата за развитие на селските райони 2007 - 2013 г. за 2016г. За кампания 2016г. същият не подал заявление по мярка 211, регламентирана в Наредба №11 от 03.04.2008г.

По мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" на жалбоподателят са изплатени суми по години, както следва: - първа година от ангажимента - подадено заявление с УИН 22/200412/45956 за кампания 2012 г., изплатена сума 12580, 49 лв.;

втора година от ангажимента - подадено заявление с УИН 22/110613/52711 за кампания 2013 г., изплатена сума 12580, 49 лв.;

трета година от ангажимента - подадено заявление с УИН 22/180614/57391 за кампания 2014 г., изплатена сума 12738, 06 лв.

четвърта година от ангажимента - подадено заявление с УИН 22/030715/61515 за кампания 2015 г., изплатена сума 12433, 08 лв.

Общата получена сума по мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" за периода 2012 г. - 2015 г., включително, е 50332,12 лв.

При извършване на административни проверки на основание чл. 37, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители /ЗПЗП/ е установено, че за кампания 2016 г. жалбоподателя не е подал заявление за подпомагане с декларирана мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони", според изискванията на чл. 4, ал. 1, т.2и т. 3 от Наредба № 11/03.04.2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" , според които кандидатите за

подпомагане са длъжни да подават заявление за подпомагане с деклариранни площи в съответния необлагодетелстван район всяка години след първото компенсаторно плащане, както и да извършват земеделска дейност в съответния район за период от най-малко пет последователни години от първото компенсаторно плащане.

На 15.08.2019 г. до П. е изпратено писмо изх. № 01-6500/5341/15.08.2019г. /л.32/, с което същият е уведомен за започналото производство по издаване на АУПДВ. В писмото са изложени фактическите констатации, направени при извършената проверка, като е дадена възможност на земеделския производител да представи писмени възражения и да представи доказателства.

С писмо вх. № 01-6500/5341 от 09.11.2020 г. (л.37) жалбоподателят е възразил, като е изложил факти и обстоятелства, относно направените от контролните органи констатации. Посочил е, че през 2016 г. е опитал да подаде заявление за подпомагане, но в системата е излязла "фатална грешка"- че не притежава правно основание за имотите, които са се явили наддекларирана площ. Посочва, че е провел срещи в БАБХ, ОДЗ - С. област и при министъра на МЗХГ, където му е обяснено, че към този момент са започнали да правят диференциране от животновъдните обекти - постоянен и пасищен /преди да бъде направена промяна в приложимото законодателство/ и тъй като животните му към момента на проверката от БАБХ са били на пасищен обект, не са отразени в автоматичната справка за отглеждани животни и ПМЛ на МЗХГ. В МЗХГ е била отчетена тяхната грешка по отношение на площите му, защото се било оказало, че от тяхна страна е поставен филтър в справката, който е ограничил възможността му реално да въведе притежаваните от него животни. Във връзка с това е обяснил, че към ИСАК е била подадена грешна информация, че не разполага с валидно правно основание. Министърът поел ангажимент към всички животновъди, че грешката ще бъде коригирана, но до последния момент за подаване на заявления, ИСАК не е показвало годното правно основание. Това довело до принудително предсрочно прекратяване на договорите за наем с [община] , което било оспорено пред съд, оспорването уважено с влязло в сила съдебно решение /Решение №1044/20.12.2017г. на АССО по к.адм.д.№663/2017г. - л.45/. Същевременно , при подаване на заявлението се наложило да се премахнат всички площи и съответните мерки по тях, за да се получи подпомагане поне за животните.

Следователно, неподаването на заявление по мярка 211 за 2016г. се дължало единствено и само на грешка в справката на МЗХГ. Излага мнение, че действията му не подлежат на санкция, тъй като причина за тях се явяват неправомерните действия от страна на органа. Излага аргументи, свързани с целта на закона за подпомагане на земеделските производители. Към възражението си е представил договори за наем на общинска земеделска земя, справка за отглеждани животни и наети ПМЛ, входящ номер на общо заявление за подпомагане за 2016г., справка от ИСАК с отбелязване за наличие на несъответствия и фатални грешки.

В хода на проверката ДФЗ е изискала информация от министъра на земеделието, храните и горите за наличие на грешна информация в ИСАК /л.50/, на което е отговорено от дирекции „Поземлени отношения и комасация“: че нямат такава компетентност и от „Идентификация на земеделските парцели“: че проверките са

извършени въз основа на изготвена от БАБХ справка

Административният орган е приел възраженията за неоснователни без да излага конкретни доводи.

Като резултат е издаден Акт за установяване на публично държавно вземане № 01-6500/5341 # 8 от 06.10.2021 г от заместник изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", с който И. Т. П. е изключен от подпомагане и е установено публично държавно вземане в размер на 12583,03 лв., представляваща 25% от общата изплатена сума по мярка 211 за кампании 2012 г., 2013 г., 2014 г., 2015 г. вкл. на основание чл. 14, ал. 1, т. 4 от Наредба № 11 от 03.04.2008 г.

С цел изясняване на спорните обстоятелства по делото, съдът е назначил Съдебна компютърно - техническа експертиза (СКТЕ). Същата е приета от страните без възражения, поради което съдът кредитира заключението на вещото лице в съвкупност с останалите доказателства по делото, като обективно и безпристрастно дадено, компетентно и пълно.

Въз основа на изложеното съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 149 от АПК, от лице, имащо правен интерес, и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

По делото е представена Заповед № 03-РД/2891/23.07.2019 г. на изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", с която са делегирани правомощия на П. С. да издава и подписва писма за откриване на производство по издаване на АУПДВ по мярка 211 и 212, да издава и подписва АУПДВ по мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" и мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" от ПРСР за периода 2007 - 2013 г. и/или изключване от подпомагане по чл. 14 ал.1 от Наредба №11/03.04.2008г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" и мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" от ПРСР за периода 2007 - 2013, поради което Съдът приема, че административният акт е издаден от компетентен орган.

Оспореният АУПДВ отговаря на изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК, съдържа всички задължителни реквизити, включително фактическите и правните основания, послужили за издаването му.

Относно материалната законосъобразност на АУПДВ, съдът приема следното:

Съгласно чл. 27, ал. 3 от ЗПЗП, Разплащателна агенция предприема необходимите действия за събиране на недължимо платените и надплатени суми по схеми на плащане и проекти, финансирани от европейските фондове и от държавния бюджет, които съгласно чл. 162, ал. 2, т. 8 от ДОПК, представляват публично държавно

вземане. Съгласно чл. 27, ал. 7 от ЗПЗП, длъжността на подлежаща на възстановяване безвъзмездна финансова помощ поради неспазване на критерии за допустимост, ангажимент или друго задължение от страна на ползвателите на помощ и бенефициентите по мерките и подмерките от програмите за развитие на селските райони, извън основанията по, ал. 6, се установява с издаването на акт за установяване на публично държавно вземане по реда на ДОПК.

Съгласно разпоредбата на чл. 166, ал. 2 от ДОПК, ако в съответния закон не е предвиден ред за установяване на публичното вземане, то се установява по основание и размер с акт за публично вземане, който се издава по реда за издаване на административен акт, предвиден в АПК.

С разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 11/3.04.2008 г. е въведено императивно задължение за кандидатите за подпомагане по мярка 211 и мярка 212 да извършват земеделска дейност в съответния необлагодетелстван район за период най-малко пет последователни години от първото компенсаторно плащане и в чл. 4, ал. 1, т. 3 (нова - ДВ, бр. 17 от 2011 г., в сила от 1.03.2011 г.) да подават заявление за подпомагане с деклариращи площи в съответния необлагодетелстван район всяка година след първото компенсаторно плащане. Последици от това са и предвидените в нормата на чл. 14, ал. 1 от Наредбата - изключване от подпомагане и задължение за лицата да възстановят съответните суми в размери в зависимост от годината на прекратяване на ангажимента.

В оспорвания акт, административния орган се позовава на разпоредбите на Наредба № 11/03.04.2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" и мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013 г. Съобразно тази разпоредба - чл. 4, ал. 1, т. 2 и т. 3 от Наредба № 11/03.04.2008 г., кандидатите за подпомагане по реда на тази наредба са длъжни да подават заявление за подпомагане с деклариращи площи в съответния необлагодетелстван район всяка година след първото компенсаторно плащане, както и да извършват земеделска дейност в съответния необлагодетелстван район за период най - малко пет последователни години от години от първото компенсаторно плащане. Цитираната разпоредба определя момента, в който възниква задължението за подаване на последващи заявления - след първото компенсаторно плащане. Именно, с извършване на първото компенсаторно плащане възниква и вече се счита поет петгодишният ангажимент по тази мярка. За да възникне петгодишният ангажимент не е достатъчно само да е извършено одобряване на кандидата чрез приемане на заявлението и извършване на проверки по него, а съобразно разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 3 във връзка с § 1, т. 1 от ДР на Наредба № 11/03.04.2008 г. е необходимо да е било извършено фактически първото компенсаторно плащане. Цитираната разпоредба на чл. 4, ал. 1 от Наредба № 11 е ясна: задължението възниква "след първото компенсаторно плащане", а разпоредбата на § 1, т. 1 от ДР на наредбата, определя за първо компенсаторно плащане това плащане, определено за първото подадено заявление за подпомагане по мерките по чл. 1, ал. 1". От редакциите на цитираните разпоредби е видно, че "многогодишното-петгодишно" задължение за подаване на

заявление за подпомагане възниква едва след като е налице ефективно плащане, не само подаване на заявление.

По делото не е спорно, че жалбоподателят е подал заявление за подпомагане по мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" за кампания 2012 г., 2013 г., 2014 г. и 2015 г. Не са спорни и получените суми, описани в АУПДВ.

Съгласно чл. 14, ал. 1 от Наредба № 11/03.04.2008 г. земеделски стопанин, който не подаде заявление за подпомагане по време на поетия петгодишен ангажимент, се изключва от подпомагане по тази наредба и се задължава да възстанови получените до момента компенсаторни плащания за необлагодетелстваните райони или част от тях в зависимост от годината, в която е прекратил участието си в мерките. Въз основа на тази разпоредба е издаден оспорваният акт. Разпоредбата е ясна - за да се ползват от възможността за подпомагане по този ред, земеделските производители следва да подадат заявления в рамките на всяка година след първото компенсаторно плащане в рамките на петгодишния срок на поетия ангажимент - аргумент от чл. 4, ал. 1, т. 3 от Наредба № 11/03.04.2008 г.

Съгласно чл. 14, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 4 от Наредба № 11/03.04.2008 г. земеделски стопанин, който не подаде заявление за подпомагане по време на поетия петгодишен ангажимент, се изключва от подпомагане по тази наредба и се задължава да възстанови получените до момента компенсаторни плащания за необлагодетелстваните райони или част от тях в зависимост от годината, в която е прекратил участието си в мерките, както следва: т. 1) след първата година - 100%; т. 2) след втората година - 75%; т. 3) след третата година - 50%; т. 4) след четвъртата година - 25%.

Съгласно чл. 8 от Наредба № 11 от 03.04.2008 г. "Заявленията за подпомагане по мерките, посочени в чл. 1, ал. 1, се подават съгласно изискванията на Наредба 5 от 2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми за директни плащания. Според Наредба 5 от 2009 г., чл. 2, ал. 1 "За подпомагане по схемите и мерките по чл. 1 могат да кандидатстват земеделски стопани, които ползват земеделска земя и/или отглеждат животни" Съгласно чл. 2, ал. 1 "Лицата по, ал. 1 подават общо заявление за подпомагане по схемите и мерките по чл. 1 по образец съгласно приложението. Общото заявление за подпомагане включва заявление за регистрация и заявление за подпомагане. Според чл. 2а, ал. 2, т. 2 от Наредба 5 от 2009 г. "Правното основание за ползване на земеделски земи се доказва с договори за аренда или за наем на земеделски земи. Съгласно чл. 41, ал. 4 от ЗПЗП "Правното основание за ползване на земеделски земи се регистрира в общинските служби по земеделие по местонахождението на имотите, в специализиран софтуерен продукт, поддържан от Министерството на земеделието.

В случая не се спори, че жалбоподателят не е подал заявление за подпомагане за кампания 2016 г., но както се установи от доказателствата по делото, включително и от приетата по делото СКТЕ, това обстоятелство не се дължи на негово виновно поведение. От СКТЕ се установи, че през 2015, 2016г. И. П. е отглеждал по 24бр. /в експертната погрешно е посочено 22/ животински единици за всяка година, същият е

сключил договори за аренда за общо 511,339 дка площи, представляващи пасища, мери, ливади /описани са подробно всички договори и правни основания/, в системата REGIX е отразено, че същият има регистрирани основания за ползване на ПЛМ в размер на 511,339 дка., в системата „Ферма“ има информация, че е сключил договори за аренда за посочените площи, договорите с [община] са за земи от 8-10 категория. В стопанството на П. за 2016г. са били налични 24 говеда. В системата ИСАК за 2016г. не са отразени имоти с правни основания. От експертизата е установено, че в програмната част на ИСАК се залагат критерии /филтри/ като през 2016 и 2017г. системата не е изписвала точната причина, поради която не може да бъде подадено заявлението, а е изписвала съобщение „фатална грешка“. Според програмата площите са с размер 0.00дка, с което не е изпълнено условието лицето да притежава правни основания. В следствие на това системата автоматично отхвърля този кандидат. В конкретния случай се установява, че обектът в който са регистрирани животните фигурира в информационните системи на МЗХ, БАБХ, REGIX като „пасище“ и статутът на обекта според тези системи е „временен“. Поради тази причина в системата REGIX се отразява, че не са намерени данни за отглеждани животни. Системата „Ферма“ подава информация към REGIX, в конкретния случай REGIX по специално МЗХ подава информация към ИСАК за правните основания за ползване на площи земеделски земи и брой отглеждани животни. Самата REGIX е среда за междурегистров обмен. В системата ИСАК има данни за възникнала грешка и неосъществена регистрация на няколко пъти - на 27.04.2016г., 03.05.2016г., 18.05.2016г., 26.05.2016г.

Следователно, причина за неподаване на заявление за подпомагане за кампания 2016 г. не е в нежелание на жалбоподателя или в негов пропуск да стори това, а в несъвършенства на програмния продукт ИСАК и останалите съпътстващи регистрацията системи, поради което не е било възможно да се заяви подпомагане за 2016г. Независимо от възраженията на жалбоподателя и опита на ДФЗ да получи отговор на въпроса дали е имало проблеми в системата за регистрация на заявленията през 2016г., то такъв не е получен от министъра на земеделието, храните и горите. Изпратените писма не отговарят нито ясно, нито конкретно на поставените с възраженията въпроси относно действието на системата ИСАК при въвеждане на диференцирането на животновъдните обекти и полученото несъответствие на въведени данни.

В този смисъл основателни са възраженията на жалбоподателя, че не следва да носи отговорност за допуснати от органа и използваните от него системи грешки. При издаването на АУПДВ е допуснато нарушение на чл. 35 от АПК, тъй като от административния орган не са установени обстоятелствата и фактите по казуса, нито в акта са обсъдени и взети предвид изложените пред него възражения.

Предвид всичко установено, съдът счита, че оспорваният АУПДВ е незаконосъобразен. Правното основание за издаване на акта не съответства на установените факти и административният орган е приложил неправилно разпоредбата на чл. 14, ал. 1, т. 4 от Наредба № 11/03.04.2008 г. Актът е незаконосъобразен и следва бъде отменен в условията на чл. 146, т. 4 от АПК. /в тази връзка е практиката на ВАС: Решение 12821/16.10.2020 г. по адм. д. № 6778/2020 г., 5490/29.04.2021 г. по адм. д.№ 692/2021 г. /

На следващо място, настоящия съдебен състав намира за основателно и възражението на жалбоподателя, че материалноправно изискване за издаване на

процесния АУПДВ е наличие на друг акт, с който ДФЗ да е прекратил многогодишния ангажимент на земеделския стопанин на някое от основанията в закона или приложимите подзаконови нормативни актове, за да е налице задължение за възстановяване на получената финансова помощ по съответната мярка / арг. чл. 14, ал. 1, т. 4 от Наредба № 11/2008 г. /. Съгласно чл. 27, ал. 3 от ЗПЗП, разплащателната агенция (РА) предприема необходимите действия за събиране на недължимо платените и надплатени суми по схеми на плащане и проекти, финансирани от европейските фондове и от държавния бюджет. Съгласно чл. 27, ал. 5 от ЗПЗП, вземанията на РА, които възникват въз основа на административен акт, са публични държавни вземания и се събират по реда на ДОПК. Изводът, който следва от горното и от обстоятелствата по казуса, е че материалноправна предпоставка за упражняване на правомощието на органа за събиране на недължимо платената сума, респ. за издаване на АУПДВ, е наличието на влязъл в сила административен акт за прекратяване на поетия от жалбоподателя многогодишен ангажимент. В случая с АУПДВ е изключен жалбоподателя от подпомагане, което следва да се приеме, че е прекратен многогодишния ангажимент. Т.е. с акта за установяване на публично държавно вземане е прекратен петгодишния ангажимент. Както вече беше посочено по - горе АУПДВ, се издава едва след като влезе в сила акт за прекратяване на многогодишния ангажимент. Видно е, че отделен акт за прекратяване на ангажимента по мярка 211 не е издаван, а процесният съдържа едновременно акт за прекратяване на поетия ангажимент/който не е влязъл в сила/ и акт за установяване на публично държавно вземане. Следователно, прекратяването на многогодишния ангажимент е постановено едновременно с установяване на недължимо платената сума в самият АУПДВ/виж. Решение № 6521/02.05.2019 г. по адм. д. № 435/2019 г. на ВАС/, което е недопустимо.

С оглед изложеното, оспореният АУПДВ следва да бъде отменен като незаконосъобразен.

Предвид изхода на спора в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени разноски в общ размер на 2293,80лв. /две хиляди двеста деветдесет и три лева и осемдесет стотинки/ за платена държавна такса в размер на 10 лева, 950 лв. представляваща заплатено в брой адвокатско възнаграждение, съобразно приложения по делото договор, 1333,80 лв. - депозит за вещо лице . Относно сумата от 500 лв. за повече от две съдебни заседания, съдът намира искането за неоснователно, тъй като не са представени доказателства за заплащането ѝ, а отделно от това адв. С. се е явила само на първото и последното съдебно заседание.

С тези мотиви, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Акт за установяване на публично държавно вземане № 01-6500/5341 # 8 от 06.10.2021 г., издаден от зам.изпълнителния директор на ДФ "Земеделие.

ОСЪЖДА Държавен фонд "Земеделие" да заплати на И. Т. П. сумата в общ размер на 2293, 80 лв. /две хиляди двеста деветдесет и три лева и осемдесет стотинки/-разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба чрез Административен съд - София - град пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от

съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: